

O čom snívam - výtvarný workshop na prahu prázdnin

V predposledný vyučovací týždeň školského roka do špeciálnej základnej školy Hnúšťa zavítala vzácna návšteva dvoch amerických profesoriek a to pani Katalin Papp (profesor of arts SUNY Farmingdale, NY) a Gertruda Shaffer zo South Seneca Middle School z Ovidu zo štátu New York ktorá sa aktívne venuje aj ľudským právam a vyučuje anglický jazyk. Cieľom ich návštevy bolo oboznámenie sa so školským systémom na Slovensku a ako funguje špeciálne školstvo v našej krajine. Okrem toho sú to obe profesorky umenia, konkrétne pani Katalin Papp je rodáčka z Lučenca, ktorá už dve desaťročia býva v New Yorku a vyučuje tam rôzne vekové kategórie výtvarné umenie. Aj z tohto dôvodu si na škole v Hnúšti s deckami urobila menší výtvarný workshop a decká vytvorili krásnu spoločnú prácu v Amerike nazývanú projekt. Spoločne vytvorený výtvarný projekt bude podľa slov Katalin Papp vystavený v priestoroch školy v Ovide, kde ju budú mať možnosť vidieť americkí rovesníci, ako ich kolegovia z Hnúšte maľujú.

Okrem toho, že deti mali možnosť preukázať čo v nich drieme sa naučili aj niekoľko základných anglických slovíčok od Katalin a naopak decká naučili svoju lektorku Katalin rómske slovíčka.

Takto prebehlo celé dopoludnie na špeciálnej základnej škole, kde sa deti odmenili svojej návšteve za zaujímavý workshop svojim kultúrnym programom, ktorý si s nadšením lektorky z USA vychutnali a za pekne vykonanú prácu dostali od Gertrudy aj americké lízanky a suveníry....

Záverečné slová po dokončení spoločnej výtvarnej práce od Gertrudy venované deťom boli:

„Život nie je ľahký, život je ťažká práca ako táto, ktorú ste teraz vytvorili, ale keď sa budete snažiť a vzdelávať, Vaše sny sa môžu premeniť v skutočnosť.“

Pani riaditeľka základnej špeciálnej školy pani Krištofová spolu s americkou návštevou predebatovali svoje životné skúsenosti v oblasti školstva, kde sa stretávajú nielen so vzdelávaním, ale najmä výchovou a s ľudskosťou, ktorá sa niekedy vryje do pamäte detí natoľko, že dostáva o niekoľko rokov neskôr

ďakovné emaily od svojich bývalých žiakov, ktorí až teraz pochopili o čom je život.... V špeciálnom školstve je to v prvom rade o ľudskosti, ktorá tam jednoznačne v srdci musí byť až potom prichádza aj nejaké ovocie. Návšteva z USA sa v popoludňajších hodinách presunula do priestorov združenia Klubu rómskych aktivistov, kde si deti z tanečnej skupiny Gipsy Princess pre ne pripravili ďalší kultúrny program a potom už nasledoval oddych a plodná debata .....

Gertruda Shaffer zhodnotila návštevu na škole týmito slovami: „Ďakujeme za milé privítanie s tanečným programom a spevom. Moja návšteva je zameraná na zdieľanie skúseností s americkými študentmi v Ovide v New Yorku a s celým svetom, prostredníctvom dištančného štúdia a video konferenčných technológií. Teším sa zo študentskej práce a rómskeho folklórneho štýlu v spolupráci a výmene prác, ktorá buduje pozitívne globálne partnerstvo. Toto je pre nás, našich dospelých študentov budúcnosť v 21. storočí.“ Návšteva špeciálnej základnej školy sa uskutočnila na podnet občianskeho združenia

Klubu rómskych aktivistov, ktoré je v kontakte s rómskou rodáčkou z Lučenca pani Katalin Papp a spolupracujú prostredníctvom emailovej komunikácie na výmene skúsenosti ako aj s deckami z detskej tanečnej skupiny Gipsy Princess. Spolupráca spočíva aj v skypovej komunikácii s deckami zo South Middle School z Ovidu, kde sa navzájom učia o svojej kultúre, jazyku a dorozumievajú sa anglicky. Po absolvovaní návštevy v základnej špeciálnej škole v Hnúšti budú takto podobne komunikovať aj decká zo špeciálnej školy s americkými študentmi a takto sa spoločne vzdelávať a učiť o dvoch odlišných kultúrach. Cieľom celého tohto projektu, je búranie stereotypov, bariér a zabráňovaniu diskriminácie. Touto cestou by som chcela veľmi pekne poďakovať v mene občianskeho združenia Klub rómskych aktivistov v SR špeciálnej základnej škole konkrétne jej vedeniu za vrelé prijatie, zorganizovanie stretnutia a príjemnú spoluprácu.

Zdroj: hnusta.sk

Nemocnica nateraz zachránená

Nemocnica Hnúšťa n.o. oznamuje verejnosti, že uzatvorila zmluvu o poskytovaní zdravotnej starostlivosti so VŠZP pre všetky súčasné oddelenia a pokračuje v svojej činnosti v nezmenenom rozsahu.

K dohode došlo na základe vecných argumentov, ktoré nemocnica prezentovala. Je to dobrá správa pre celý náš región a našich obyvateľov. Budeme sa snažiť skvalitňovať naše služby a do budúcnosti sa vyvarovať niektorých chýb z minulosti v rámci nemocnice ale aj polikliniky. Nemocnica n.o. si vysoko váži aktivity samosprávy mesta Hnúšťa, okolitých miest a obcí ako aj občanov v snahe o zachovanie zdravotnej starostlivosti v našom regióne.

Takmer 5000 podpisov v priebehu piatich dní nám dodalo veľa energie a chuti pri jednaniach s poisťovňou a utvrdilo nás v tom, že máme za koho bojovať - ďakujeme. Táto podpora je zaväzujúca do ďalšieho obdobia, pretože aj nám ide o ľudí a ich zdravie. Táto správa by mala presvedčiť aj niektorých našich neprajníkov, že máme obrovský záujem o zachovanie zdravotnej starostlivosti v rámci Hnúšte a širokého okolia a že nám na Hnúšti záleží.

Petíciu, iniciovanú petičným výborom v zložení Mgr. Michal Bagačka, primátor mesta Hnúšťa, Ing. Peter Mináč, primátor mesta Tisovec, Mgr. Zlata Kaštanová, starostka obce Klenovec, Ing. Ján Chromek, starosta obce Kokava nad Rimavicou a starostka obce Rimavské Brezovo pani Viera Feješová, za zachovanie Nemocnice Hnúšťa, n.o. za 5 dní zbierania podpisov podporilo svojim súhlasom 4.888 obyvateľov dotknutých okolitých miest a obcí.

Petíciu odovzdal primátor mesta Hnúšťa v piatok dňa 1. júla 2011 na Ministerstve zdravotníctva SR, na vedomie odovzdal listy o spísanej petícii aj Všeobecnej zdravotnej poisťovni a na Úrade vlády Slovenskej republiky osobne. Ďakujeme všetkým, ktorí svojím podpisom podporili snahu regionálnej samosprávy.

Hlas ľudu - hlas Boží !!!

Likiersky sirotinec postavený v roku 1906. Bývalo v ňom ročne okolo 100 - 120 detí. Neskôr slúžil ako dievčenská prevychovateľňa spolku Záchrana. (-mp-)

Premiérka k petícii za zachovanie nemocnice

Vážení pán primátor,

ďakujem za Váš list, ktorý ste mi zaslali 30. 6. 2011 a aj za informáciu o petičnej akcii za zachovanie Nemocnice Hnúšťa n. o. Chcem Vás uistiť, že podrobne sledujem zmeny, ktoré sa uskutočňujú pri prehodnocovaní zmlúv s oddeleniami v slovenských nemocniciach.

Slovenské zdravotníctvo má v medzinárodnom porovnaní viac akútnych lôžok na 1000 obyvateľov ako ostatné krajiny EU. Za posledných 20 rokov sa vďaka pokroku a inováciám zmenili diagnostické a liečebné postupy. Priemerná dĺžka hospitalizácie sa výrazne skrátila, mnohé prípady sa liečia ambulantne alebo v tzv. jednodňovej chirurgii. Potreba nemocničných lôžok je dnes menšia a svedčí o tom trend znižovania lôžkových kapacít aj v zahraničí. Dokonca sa v tomto názore zhodujeme aj s najsilnejšou politickou stranou predchádzajúcej vládnej koalície, ktorá navrhovala v roku 2006 redukciu 6 193 nemocničných postelí.

Katalyzátorom zmien sa stal katastrofálny stav, v akom sme po voľbách preberali Všeobecnú zdravotnú poisťovňu (VšZP). Strata 70 miliónov eur, k tomu mínus 50 miliónov v kamuflovanom účtovníctve a ďalších 65 miliónov eur, o ktorých bolo zvyšované základné imanie VšZP pri zlučovaní so Spoločnou zdravotnou poisťovňou. Ozdravné zmeny sa stali nevyhnutnosťou, nie voľbou.

Okrem úspor na strane poisťovne (prepúšťanie zamestnancov, zlepšovanie revízných procesov, zlepšovanie vymáhania poisťného) pristúpila VšZP k prehodnoteniu siete zmluvných poskytovateľov ústavnej zdravotnej starostlivosti. Cieľom optimalizácie je spravodlivejšie prerozdelenie zdrojov medzi nemocnicami a zabezpečenie vyššej kvality pre pacienta. Samozrejme, že sa na základe podnetov, akým je i ten Váš, informujem o argumentoch, ktoré stáli za rozhodnutím VšZP pri uzatváraní nových zmlúv. Vo všeobecnosti platí kľúč, že objem finančných prostriedkov pre slovenské

nemocnice pred a po optimalizácii bude rovnaký. Dostupnosť zdravotnej starostlivosti zostáva zachovaná vo všetkých regiónoch - s oddeleniami sa neuzatvorí zmluva tam, kde majú pacienti inú alternatívu. Časť liečby sa presunie do efektívnejšej jednodňovej zdravotnej □ starostlivosti, časť sa nahradí ambulantnou stacionárnou liečbou. Medicínsky a finančne náročná nemocničná liečba sa presunie do špecializovaných centier. Medzi kritériá na výber oddelení, s ktorými sa poisťovňa rozhodla nepredĺžiť zmluvy, patrili výsledky revízných kontrol zamerané na kvalitu: nedostatočné personálne zabezpečenie alebo materiálne vybavenie, nízka obsadenosť lôžok (niekde dokonca menej než 50 %), obmedzené spektrum výkonov. Ďalším dôvodom bola duplicita vysokošpecializovaných oddelení v regióne, neraz v rozpore s koncepciou príslušného medicínskeho odboru a so stanoviskom hlavného odborníka (príkladom je neurochirurgia alebo cievná chirurgia). Malý počet výkonov nedáva pracovisku dostatočnú mieru zručnosti, nevyhnutnej pre poskytovanie kvalitnej zdravotnej starostlivosti. Pokračovanie v nezmenenom stave by predstavovalo ohrozenie bezpečnosti pacientov.

Výsledkom optimalizácie má byť kvalitnejšie a efektívnejšie zdravotníctvo, pri zachovaní jeho dostupnosti a solidárneho charakteru. Peniaze sa presunú tam, kde bude pacient kvalitne liečený. To by malo byť cieľom každej zodpovednej zdravotnej politiky. Situáciou v Nemocnici Hnúšťa n. o. som sa zaoberala a vyžiadala som si stanovisko ministra zdravotníctva SR Ivana Uhlirika. Viem, že vo Vašej nemocnici došlo k redukcii akútnej starostlivosti, pričom ostala iba chronická starostlivosť o pacientov. Pôvodne mala nemocnica 3 oddelenia - interné, ošetrovateľské a pre dlhodobu chorých. V pôvodnom návrhu pre nemocnicu bola ponechaná chronická starostlivosť o pacientov na ošetrovateľskom oddelení, na základe rokovania však zostane zachované oddelenie dlhodobu chorých. Hlavnými dôvodmi uvedenej redukcie je nesplnenie minimálnych požiadaviek na personálne normatívy. Nemocnica žiaľ nedokázala zabezpečiť personál na chod 3 oddelení.

Vhodnejším sa teda javí kvalitné a plnohodnotné zabezpečenie jedného oddelenia. Akútnu starostlivosť je vhodne smerovať do zariadení, ktoré sú personálne aj materiálne - technicky lepšie vybavené, čo je myslím si v záujme pacientov. V Hnúšti však zostane zachovaná starostlivosť o chronických pacientov, a to v plnej kapacite. Uvedomujem si, že tieto zmeny sú veľmi bolestivé pre konkrétne mesto, pre konkrétne nemocnicu. Verím však, že chápete nevyhnutnosť týchto krokov, ktoré sú potrebné pre lepšie zdravotníctvo a pre slovenských pacientov .

S úctou Iveta Radičová, v.r.

Klikni si na www.hnusta.sk... ..a si v obraze!

Zvýšenie ceny tepla sa Hnúšťanov nedotkne

Informácia o zvýšení cien zemného plynu, ktorá sa týka domácností od 20. júla tohto roku, určite nikoho nepotešila. Výrazné zvýšenie cien o takmer 10% pocítia všetci spotrebiteľia plynu. Celkom logicky sa preto objavila otázka, ako hlboko načrie toto zdražovanie do peňaženiek spotrebiteľov.

Najväčšie obavy zrejme vyvoláva nárast nákladov na vykurovanie. Práve na kúrenia sa spotrebuje najviac plynu a preto aj úder do rodinných rozpočtov bude pri kúrení najsilnejší. Neplatí to ale pre všetkých.

Dobré správy máme pre obyvateľov Hnúšte, ktorí sú pripojení k centrálnemu systému vykurovania. Spoločnosť Rimavská energetická, s.r.o. oznámila, že jej odberateľov sa zdražovanie plynu nedotkne. Cena tepla v Hnúšti na vykurovanie ani na ohrev teplej vody sa ani pri výraznom raste cien zemného plynu meniť nebude!

Rimavská energetická, s.r.o. môže cenovú stabilitu svojim odberateľom garantovať vďaka rozsiahlym investíciám, ktoré v uplynulých rokoch realizovala v oblasti využitia obnoviteľných zdrojov energie, najmä biomasy a solárnej energie. Tento rozsiahly investičný plán bude zavŕšený práve v priebehu tohto roku. Obyvatelia Hnúšte určite poznajú kotolňu na biomasu, ktorá vyrástla na Železničnej ulici pred tromi rokmi a pozornosti celkom iste neušli aj pribúdajúce solárne panely na strechách obytných budov,

ktoré spoločnosť inštaluje v priebehu posledných týždňov. Navyše v priebehu tohto roku sa rozšíri aj využívanie biomasy, pretože kotolňa na Železničnej bude do príchodu zimy rozšírená o nový kotol. Vďaka tomu sa takmer 95% tepla bude vyrábať z obnoviteľných zdrojov, kde je výrazne vyššia cenová stabilita ako pri zemnom plynu. Cenová stabilita pri využívaní biomasy je podčiarknutá aj tým, že prevádzkovateľ centrálného systému vykurovania v Hnúšti, spoločnosť Rimavská energetická, s.r.o., patrí do energetickej skupiny Intech Slovakia, ktorá má vybudované vlastné výrobné a dopravné kapacity na spracovanie biomasy. Drevnú štiepku využívanú v Hnúšti si pripravuje vlastnými strojmi a pracovnými silami. Vďaka tomu dokáže výraznejšie ovplyvniť náklady spojené s obstaraním paliva, než by tomu bolo pri jeho nákupe na voľnom trhu. Navyše to prináša aj ďalší pozitívny efekt v oblasti zvýšenia zamestnanosti. Len v Hnúšti a okolí bolo vytvorených 10 nových pracovných miest. Spoločnosť Rimavská energetická predpokladá, že vďaka významným investíciám do zefektívnenia distribúcie tepla a do využívania obnoviteľných zdrojov energie, bude v najbližších rokoch cena tepla v Hnúšti stabilizovaná. Vonkajšie vplyvy na rast cien budú eliminované na minimálnu možnú úroveň a nie je potrebné sa obávať dramatických nárastov cien za teplo na vykurovanie a prípravu teplej vody.

Budova kotolne na drevnú štiepku na ulici Železničnej v Hnúšti.

2xfoto: Milan Kušpál

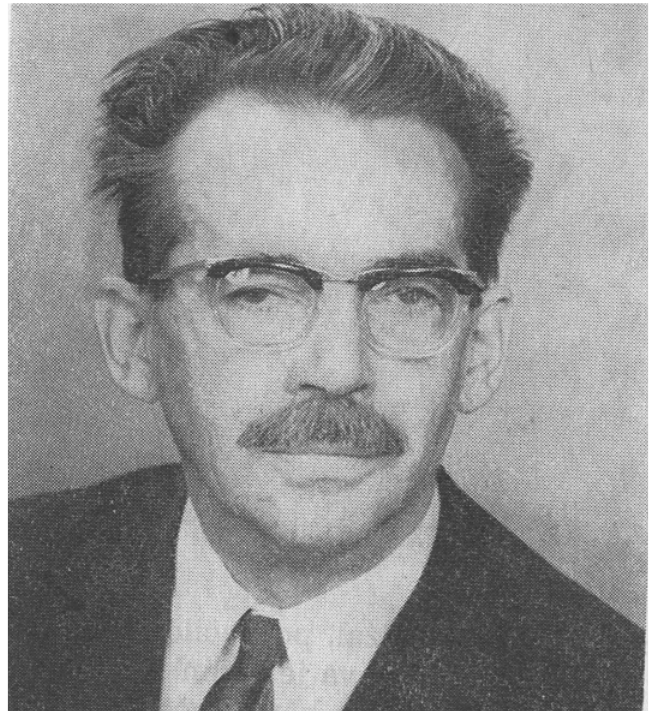
Pred sto rokmi sa narodil Ondrej Klokoč

Prostredie, z ktorého pochádzal, poznačilo jeho zmýšľanie, cítenie i celý jeho život. Rodná Hačava, dedinka poniže Tisovca vtesnaná medzi strmé svahy okolitých hôr, stlačená z jednej i druhej strany. Nepochopíš, prečo sa rozložila práve tu, v tom najužšom. Hlava sa ti zakrúti, keď sa len pozrieš na polia na svahoch Ostrej, na strminy, úbočia a stráne, na ktorých sa rodil chlieb. Svet tu bol od prírody vždy chudobný, ľudia tu lopotili a tvrdo zhánali obživu. Odtiaľto si Ondrej Klokoč odniesol sociálne cítenie, najmä však lásku k rodnej reči, aj schopnosť vyjadrovať sa čistučkou mäkkou malohontskou slovenčinou. Sem, k večným žriedlam domova, k zázračným prameňom čistej vody, ktoré sú pre človeka také nevyčerpatelne, sa vracal pre posilu, pre hľadanie životných istôt v čase ťažkých životných skúšok.

Ondrej Klokoč sa narodil 17. augusta 1911 v Hačave (dnešná časť Hnúšte). Bol učiteľom, novinárom, verejným činiteľom, nositeľom Radu republiky. Štátny učiteľský ústav v Banskej Bystrici absolvoval roku 1933. V rokoch 1929-45 pôsobil ako učiteľ v Hrušove, Liptovskej Kokave a Striežovciach. Ako účastník ilegálneho hnutia bol viackrát prenasledovaný a väznený. Bol jedným z organizátorov Slovenského národného povstania, zakladateľom Revolučného národného výboru v Gemeri a Malohonte, a počas SNP predsedom Revolučného ONV v Hnúšti, členom povstaleckej Slovenskej národnej rady, vo februári 1945 delegátom SNR pre úsek 2.ukrajinského frontu so sídlom v Rimavskej Sobote. Po oslobodení podpredsedom ONV, v rokoch 1945-46 tajomníkom OV KSS v Rimavskej Sobote, 1946-48 pracovníkom UV KSS, 1949-50 predsedom KNV, 1950-51 vedúcim

tajomníkom KV KSS v Banskej Bystrici, 1951-53 povereníkom informácií a osvety, 1953 školstva a osvety, 1953-56 kultúry, 1956-58 vedúcim odd. ÚV KSS, 1958-68 šéfredaktorom Pravdy, 1968-75 predsedom SNR. Bol autorom mnohých článkov a štúdií z oblasti politiky, ideológie, školstva a kultúry. V rokoch 1945-46 a 1948-54 poslanec Národného zhromaždenia, 1969-75 poslanec Snemovne národov FZ, 1971-75 člen Predsedníctva člen Predsedníctva FZ. V rokoch 1970-75 bol predsedom SÚV ZCSP a podpredseda ÚV ZCSP. Bol nositeľ Radu SNP I. triedy (1945), Radu práce (1961), sovietskeho Radu Veľkej vlasteneckej vojny I. stupňa (1969), Radu republiky (1969), Radu Víťazného februára (1973, 1974), vyznamenaný Za zásluhy o výstavbu. Zomrel 26.3.1975 v Bratislave.

(-mp-)

Mesto Hnúšťa, Mestské kultúrne stredisko v Hnúšti vás pozýva v utorok 6. septembra o 11.00 hodine na oslavy SNP spojené s pietnou spomienkou na Ondreja Klokoča, ktoré sa uskutočnia na Námestí J. Francisciho pri pomníku SNP v Hnúšti a pamätnej tabuli Ondreja Klokoča v Hačave.

Pre pozvaných hostí v obradnej sieni MsÚ sa uskutoční seminár k osobnosti Ondreja Klokoča.

Spomíname

Niektorí ľudia
vchádzajú do nášho
života a hneď sa aj
vytrácajú. Niektorí
však s nami istý čas
pobudnú a
zanechávajú hlboké
stopy v našich
srdciach..."

14. júla 2011 by sa bola
dožila šesťdesiatich rokov
naša "Dobrá víla
Hrebendovej kapsy"
poetka, učiteľka,
prispievateľka,
spoluobčianka a
kamarátka, predovšetkým
však vzácny človek Evka
Kováčová.
Tichúčko si na ňu
spomíname.

Ešte stále čakáme na dodávky potravín

Program distribúcie potravín podporuje dodávky potravín pre obzvlášť zraniteľné osoby, ktoré sa ocitnú v ťažkej situácii. V Európskej únii sa tento program uplatňuje od roku 1987 a je financovaný z Európskeho poľnohospodárskeho a záručného fondu. V roku 2011 sa k tomuto programu pripojilo aj Slovensko. Mesto Hnúšťa sa pripravuje na prijatie cca 24 ton tejto pomoci, o rozvoz požiadame charitatívnu organizáciu Služby Božieho milosrdenstva, n.o. z Lackova. Hlavným cieľom distribúcie potravín je pomôcť osobám v núdzi tým, že im budú prostredníctvom charitatívnych organizácií bezplatne dodané základné potraviny - pšeničná hladká múka a bezvaječné cestoviny. Kto sú poberatelia pomoci:

- deti v detských domovoch a profesionálnych rodinách;
- deti v domovoch sociálnych služieb pre zdravotne postihnuté deti;
- obyvatelia v domovoch dôchodcov a ústavoch sociálnej starostlivosti;
- deti v náhradnej rodinnej starostlivosti;
- fyzické osoby, poberatelia dávky v hmotnej núdzi a príspevku k dávke;
- osoby na hranici životného minima (rodičia a deti, na ktoré sú vyplácané dotácie);

- poberatelia dôchodku, ktorých výška dôchodku nepresahuje 305,- EUR (nepracujúci poberatelia starobného, predčasného, invalidného dôchodku).

Potraviny budú dodané v skupinových obaloch s hmotnosťou 10 kg.

Každý skupinový obal bude obsahovať 10 kg pšeničnej hladkej múky v spotrebiteľských baleniach po 1 kg alebo 10 kg bezvaječných cestovín v spotrebiteľských baleniach po 0,5 kg. Obaly určené pre spotrebiteľa budú označené textom „Pomoc EÚ“ a doplnené zobrazením vlajky Európskej únie. Maximálny limit pre 1 osobu je 20 kg pšeničnej hladkej múky a 20 kg bezvaječných cestovín. Pri preberaní dodávky potravín sa každý príjemca potravín preukáže platným občianskym preukazom a potvrdením/rozhodnutím nasledovne:

- v prípade detí v náhradnej rodinnej starostlivosti, osoba, ktorá má dieťa zverené do osob. starostlivosti predloží k nahliadnutiu rozhodnutie súdu;
- fyzické osoby, ktoré sú poberateľmi dávky v hmotnej núdzi a príspevku k dávke predložia k nahliadnutiu potvrdenie, ktoré vydá príslušný úrad práce, sociálnych vecí a rodiny;
- osoby na hranici životného minima (rodičia a deti, na ktoré sú vyplácané dotácie) predložia k nahliadnutiu potvrdenie, ktoré vydá príslušný úrad práce, sociálnych vecí a rodiny;
- poberatelia dôchodku, ktorých výška dôchodku nepresahuje 305,- EUR (nepracujúci poberatelia starobného, predčasného, invalidného dôchodku) predložia k nahliadnutiu rozhodnutie Sociálnej poisťovne o priznaní dôchodku v roku 2011 alebo rozhodnutie Sociálnej poisťovne o valorizácii dôchodku od 1. januára 2011 alebo potvrdenie Sociálnej poisťovne o výške poberaného dôchodku; Prijemca svojim podpisom potvrdí prevzatie potravín a zároveň sa zaviazne, že tieto potraviny nebude ďalej predávať. Rozvoz a distribúciu potravín majú na starosti dve charitatívne organizácie:

Potravinová Banka Slovenska, o. z., kpt. Nálepku 19, 082 01 Lipany

Služby Božieho Milosrdenstva, n. o., Lackov č. 5, 962 44 Lackov Charitatívne organizácie budú spolupracovať pri distribúcii potravín s ďalšími organizáciami, spolkami, obcami, úradmi. Konkrétne miesto a čas rozdávania potravín budú oznámené prostredníctvom mestského rozhlasu, informáciou na úradnej tabuli, hlavní zodpovední budú naši terénni komunitní pracovníci.

Ing. Oľga Maciaková

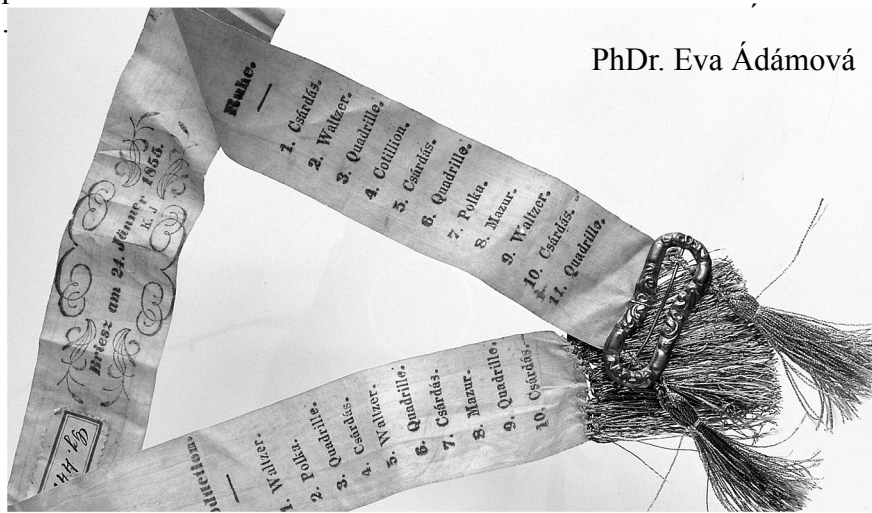
Predmet mesiaca– Tanečný poradovník z roku 1855

Na uhorských plesoch sa tanečný poradovník objavil prvýkrát v roku 1840. Táto drobná knižočka, do ktorej boli zapisované mená tanečných partnerov sa nosila počas plesu zavesená na opasku alebo na gombíkovej dierke a pre každý prípad disponovala aj malou ceruzkou. Organizátori plesov sa počas plesovej sezóny starali o vkusné pozvánky, jedálne lístky, ale aj o vyhotovenia tanečných rádov pre dámy, ktoré zvyčajne objednávali v miestnych kníhkupectvách a ponechávali ich na fantázii tlačiaru alebo viazača. Napríklad na plese mladých obchodníkov v roku 1897

v Rimavskej Sobote organizátori rozdali medzi dámami takmer 250 tanečných poradovníkov. Vďaka nim dnes vieme rekonštruovať módné tance našich predkov.

V 60.-70.tých rokoch 19. storočia dominovali v meštianskom prostredí spoločenské tance, ako napríklad venčekový tanec coutillion, dvorná štvorylka, salon menuete, husárske tance, rôzne varianty palotášov a Kállaiho dvojka. Na prelome 19. a 20. storočia sa okrem tradičných uhorských tancov, ako čardáš a uhorský kruhový tanec, tešili mimoriadnej obľube párové tance preberané zo susedných národných kultúr – polka, valčík, mazurka, francúzska štvorylka, pas de quatre, pas de patineurs... Zo západu sa objavili v prvých rokoch 20. storočia nové druhy tancov, ktoré sa postupne dostali aj do miestnych tanečných rádov, ako post Washington, one step alebo boston, vyvolávajúci hotovú „bostonskú horúčku“ na plesoch, a od roku 1913 obľúbený tanec aj dnešnej doby, argentínske tango. V historickom fonde Gemersko-malohontského múzea sa zachoval jediný tanečný poradovník. Má podobu bielej hodvábnej stuhy, na koncoch so strieborno-zlatými strapcami. Na jednom konci je stuha zakončená oválnou mosadznou prackou. Obsahuje 21 tancov (10 tancov pred polnočnou prestávkou a 11 tancov po prestávke). Na plese prítomní mladí muži mohli svoje mená dopísať vedľa vybraných tancov. Meno darujúceho a dátum získania predmetu do múzea sú dodnes tajomstvom. Vieme však, že tento tanečný poradovník bol určený pre fašiangový ples, ktorý sa konal 24. januára 1855 v Brezne (Briesz). Kto mohol vtedy tušiť, že o 150 rokov neskôr táto niekedy dôležitá, drobná, tanečná rekvizita už svoju funkciu plniť nebude. Občas by nezaškodilo oživiť krásne tradície našich predkov ...

PhDr. Eva Ádámová

Do nových priestorov

Knižnicu prof. Štefana Pasiara čaká sťahovanie do nových priestorov. Pracovníčky knižnice intenzívne pracujú na zbalební knižného fondu, aby ho pripravili na prevoz. Zároveň ho kontrolujú a ošetrojú. Poškodené tituly vyradujú alebo nahrádzajú rovnakými, ktoré dostali darom. Najväčším problémom je získanie toho množstva PVC prepraviek a krabíc od banánov. V tomto im pomohol pán Jakub a tiež pracovníci supermarketu Tesco.

V týchto dňoch majú komplet pobalené detské oddelenie a skladové priestory. Momentálne pracujú na oddelení beletrie. Čaká ich ešte oddelenie spoločensko - vednej literatúry. Veria, že bude rýchlo vybratý zhotoviteľ na knižné police, aby sa mohli presťahovať do nového.

(-mp-)

FOTO: Kušpál

V duchu partnerstva spoznávame život a kultúru

V sobotu 2. 7. v počte 13 a náš doprovod – Kamil Ugrynowicz sme ako hostia dorazili do Hnúšte po osemnástej hodine a hneď sa ubytovali v Robotníckom dome. V nedeľu ráno sme už štartovali do Modrého Kameňa, kde na hrade sme prezili nedeľu ako v stredoveku – na nádvorí nás privítal hradný pán, jeho pani a ich družina – šermiari, sokoliari so svojimi dravcami, rytieri v boji o krásnu hradnú dievčinu. Potom sme si prezreli múzeum starých hračiek, využili sme možnosť okúsiť, ako sa zabávali deti v dávno minulých časoch. V pondelok sme pod vedením pani riaditeľky CVČ Márie Migalovej využili loptové hry i Hnúšťanské detské dopravné ihrisko, jazdu na bicykli, príslušníci Mestskej polície a členovia OO PZ SR v Hnúšti nám predviedli svoju výstroj a výzbroj polície. Utorok sme prezili v blízkom Egerszalóku kde sme sa dosýta navysťrajali vo vode a tešili sme sa z aquaparku. Streda patrila Rimavskej Sobote – navštívili sme EKORELAX, piate najstaršie múzeum (bola tu výstavka

starých hudobných nástrojov a zistili sme, ako to bolo v škole pred 100 rokmi). Popoludní nás čakali v Striežovciach, kde nás privítala pani starostka Gizela Ciráková a členky občianskeho združenia Striežovské zvony nás počastovali sladkými palacinkami. Salaš na Sedle Zbojská i cesta Zbojníckou strelou na gazdovský dvor v sedle Chlipavica nás nadchli a ani sa nám nechcelo ísť späť do Hnúšte. V piatok sme využili krásne počasie a dosýta sa vyšantili na mestskom kúpalisku. Kiež i my doma by sme mali takúto vodu tak blízko. Večer sme zažili rodinnú opekačku vo dvore u Stejskalov, za čo im veľmi pekne ďakujeme. (Pozdrowlenia do „Žuzy“). Mnohí ste nás mohli vidieť každú večer na ihrisku na štadióne, kde sme neúnavne hrali „w pilky“. Po celý čas sme sa tu u Vás cítili ako doma. Ďakujeme za možnosť prežiť krásny týždeň u Vás v Hnúšti a možno o rok sa niektorí z nás sem s radosťou vrátíme.

K.U., FOTO: Imrich Garláty

REALITNÁ KANCELÁRIA

**POTREBUJETE PREDÁŤ, KÚPIŤ
BYT, RODINNÝ DOM, CHALUPU,
POZEMOK, GARÁŽ?**

RADI VÁM POMÔŽEME, SME TU PRE VÁS.

Mobil: 0911 222 299

E-mail: alwado@alwado-reality.sk

www.alwado-reality.sk

**Predám jednoizbový byt
na ulici Klokočovej 737.
Čiastočne zrekonštruovaný
na 4 poschodí.
Cena dohodou.
Volajte: 0910 160 399**

Už v prvý deň písali diktát

V horúci prázdninový deň, dňa 18. júla 2011, sa otvorili brány Strednej odbornej školy v Hnúšti pre všetkých tých, ktorým horúčavy nezobrali chuť do učenia. Začal sa totiž týždenný intenzívny kurz základov talianskeho jazyka pre učiteľov, žiakov i obyvateľov mesta Hnúšťa. Organizoval sa v rámci trojročnej zmluvy o spolupráci, ktorú podpísala riaditeľka SOŠ Ing. Edita Moncoľová s riaditeľom I.S.I.S. Federico II z Apriceny, Dr. Giuseppem De Cato.

Po srdečnom privítaní lektorov riaditeľkou školy, kurz oficiálne otvoril primátor mesta Mgr. Michal Bagačka. Mesto Apricena leží na poloostrove Gargano, viac ako 2000 km od mesta Hnúšťa. Napriek veľkej vzdialenosti vzniklo nové priateľstvo, ktoré bude napĺňané mnohými pestrými aktivitami, od jazykových kurzov, cez spoznávanie kultúr, histórie regiónov, výmeny skúseností v oblasti stredných škôl až po mobility a to nielen učiteľov a študentov, ale i zástupcov mesta či regiónu.

Dnes možno povedať, že i v mestečku ako je Hnúšťa je prekvapivo dosť záujemcov o taliansky jazyk. Dvadsaťdva "študentov" absolvovalo svoj prvý deň v školských laviciach a neľutujú. Je to nielen o jazyku. Spoznávajú i Talianov, ich mentalitu, zábavnosť a temperament. Na otvorenie kurzu bola okrem primátora mesta pozvaná i talianska veľvyslankyňa Brunella Borzi. Kvôli pracovnému vytáženiu sa otvorenia nemohla zúčastniť, avšak poslala nám list. Takže pre našich talianskych priateľov: CARI AMICI, NON VI DIMENTICHEREMO MAI. (Drahí priatelia, nikdy na vás nezabudneme), že ste dali všetkým obyvateľom mesta príležitosť zúčastniť sa na bezplatnom jazykovom kurze, ktorý bol organizovaný v rámci našich dobrých vzťahov.

Zdroj: hnusta.sk

Giovanna Nargiso

Giuseppe De Cato

FOTO: Pavel Košarník

Účasnici kurzu talianskeho jazyka po slávnostnom odovzdaní certifikátov v obradnej sieni MsÚ.

Tancujem pre život, žijem pre tanec

Toto bol názov galaprogramu, ktorý sa uskutočnil 1. júla 2011 o 19,00 hodine v Dome kultúry Janka Francisciho Rimavského v Hnúšti. Toto je aj životné motto dvoch žien matky a dcéry Ivety a Zuzky Hrivnákových. Štvrtstoročie uplynulo od tej doby, kedy v zrkadlovke začali skúšať prví mládežníci prvky moderného tanca. Tak vznikol súbor moderného tanca ECHO o rok neskôr sa k nemu pridala aj jeho prípravka detský súbor BZUČO. Za 25 rokov vzniklo množstvo choreografií rôznych tanečných štýlov. Litre potu sa vyparili z tiel tanečníkov a tanečníc. Za vystúpeniami a súťažami sa precestovali tisíce kilometrov. Dopracovali sa aj k medzinárodným majstrovstvám. Umiestnenia na MS a ME sú dostatočnou odmenou pre oba súbory. Pocit patriť medzi svetovú špičku je isto zaslúžený, povznášajúci. Nie každý to dokáže oceniť. Najväčšie poďakovanie za existenciu i výsledky patrí obom vedúcim. Netreba zabudnúť na rodičov členov súborov, ktorí majú vo veľkej miere podiel na ich úspechu a to aj finančný. Každý tanec - nový kostým. Každá súťaž - štartovné i cestovné. Najkrajšie poďakovanie však darovali súbory ECHO i BZUČO k svojmu výročiu na slávnostnom Mestskom zastupiteľstve s tanečným pásmom " Cesty" a galaprogramom " Tancujem pre život, žijem pre tanec ". Prajeme im do budúcnosti veľa vytrvalosti, radosti a elánu na nácvikoch i vystúpeniach a obrovské množstvo šťastia na súťažiach aj pri získavaní sponzorov.

Ivke a Zuzke želáme veľa potešenia, trpezlivosti a umeleckých inšpirácií.

Jaroslav Piliarik, riaditeľ MsKS

FOTO: Milan Kušpál

PhDr. Kováčová motivuje ženy

„Jarko chcem Ťa poprosiť, aby si ma trénoval.“ Čože? Zadivil som sa. „No áno, chcem si zmeniť postavu.“ „Si si istá, že to chceš?“ Áno! - zaznelo tak rezolútne, ako málokedy počuť a cítiť rozhodnosť. Také dôrazné, pravdupovediac utrápených žien nášho mesta skôr cítiť istý pesimizmus, submisivitu a bezmocnú odovzdanosť osudu. Aj žena z Hnúšte, no aj muž po osudnom vytratení sebavedomia, môžu / ba vo vlastnom záujme aj musia / zozbierať črepiny sebapresvedčenia, odvahy a rozhodnutia. Je jedno či pribrala alebo pribral viac alebo menej. Podstatné je, že prišlo rozhodnutie fitness korekcie alebo / transformácie / úpravy postavy. S hlavným zámerom upevnenia zdravia. Je to prioritný cieľ a dôsledok posilňovacích cvičení pred úpravou postavy a zvyšovania sebavedomia. Determinujúcich je samozrejme súhrn viacerých faktorov. Víťazný aspekt je – rozhodnutie !!! PhDr. Erika Kováčová sa rozhodla, nech bola jej motivácia akákoľvek, dnes je šťastná a tvrdí, že to bolo správne. Keď som jej v marci tohto roku vypracoval tréningový a diétny program, povedala mi, že je to najkrajší dar k jej narodeninám. Jej rozhodnutie, oduševnenie aj nasadenie ma potešilo lebo viem, že u cvičenca je to prvý krok k úspechu. Jej nasadenie a „ľah na bránu“ boli intenzívne a striktné, priam rigorózne ako jej akademická skúška. Bola dôsledná a disciplinovaná v prístupe ku tréningu, priam vedeckým vzťahom ku nutričným pomerom, gramážam a minútam, stupňu úsilia a objemu absorbovania informácii. Súhrn týchto, pre cvičenca pozitívnych atribútov plus priaznivé prostredie v práci a pomoci rodiny nedali na seba dlho čakať. Cvičenkú s takýmto nasadením a pozitívnym prístupom k tejto transformácii / len doplnili mozaiku a rozsah jej charismatickej osobnosti, racionálnej a príjemnej ženy/ by bol vlastne hriech neprihlásiť do súťaže časopisu Muscle and Fitness , Do Formy, kde sa úspech považuje rozdiel / dnešného vzhľadu/ od začatia cvičenia po vyhlásenie výsledkov, čo je 3 mesiace. Erika počas tohto obdobia cvičením a správnu diétou dosiahla fantastický úspech. Detaily transformácie neuvádzam na žiadosť cvičenky. Dovolím si pani doktorke poďakovať za príkladný prístup ku tréningom, disciplínu pri náročnej diéte, nasadenie pre vec a vlastne motiváciu / pre ostatných váhajúcich záujemcov, /rozumej ženy aj mužov/ pre Wellness spôsob moderného a zdravého človeka a propagáciu fitness cvičení. Erike blahoželám k úspechu, keď prekonala samu seba svojou transformáciou postavy z pomedzi 211 súťažiacich žien postúpila do finále medzi 8 najlepších.

Jaroslav Benčík

Motocrosu zdar

Prinášame aktualitu zo sveta hnúšťanského motokrosu. Dňa 16. júla sa v Brezne jazdilo 3. kolo Endurocrossu, na ktorom sa zúčastnili aj 2 jazdci EKOMETAL MOTOSPORT TEAM-u Mojmir Bruchánek na KTM 144 a Jerguš Stejskal na HONDA CR 125.

Mojmír jazdil kategóriu HOBBY do 200 cm³, kde skončil z piatich jazdcov na 4. mieste. Jerguš jazdil v kategórii JUNIORI nad 85 cm³, kde sa umiestnil z trinástich pretekárov na 7. mieste. Obidvaja jazdci podali výborné výkony, jazdili 2 rozjazdy a jedno finálové kolo. Trať bola technicky náročná s extrém časťami. Chlapci jazdili v dobrej konkurencii. Gratulujeme im a držíme palce do ďalších pretekov.

Na koniec pridávame pár fotiek a stránku, na ktorej sa dozviete o pretekoch viac na www.bmt1.sk

Dvojice opäť pod sieťami

V poslednú júlovú sobotu - 30. júla 2011 sa uskutočnil XVII. ročník volejbalového turnaja dvojíc. Po prvýkrát v histórii tohto populárneho športového podujatia sa stalo, že sa musel konať v priestoroch Mestskej športovej haly a nie na kurtoch ako to bolo zvykom. Nepriaznivé počasie týchto dní urobilo svoje. Ďakujeme správcovi haly, že nám vstup umožnil.

O turnaj bol mimoriadny záujem. Prihlásilo sa naň 47 párov volejbalových nadšencov. Organizátori museli posledných prihlasovaných bohužiaľ odmietnuť a tak pod sieťami súperilo "len" tridsaťjeden dvojíc. Na prvých troch miestach, po urputných zápoleniach, sa umiestnili: pár Drugdová - Bódi, Štefániková - Horváth, Slivková - Adámek.

Zdroj: A. Beregiová

SPONZORSKY NÁS PODPORILI:

MsÚ HNÚŠŤA, TS mesta HNÚŠŤA, MsKS HNÚŠŤA,
Michal Bagačka – primátor mesta Hnúšťa,
Jaroslav Suja – poslanec NRSR, Peter Mináč - primátor mesta Tisovec,
Ján Chromek – starosta obce Kokava nad Rimavicou,
Pavol Struhár – poslanec VÚC, Milan Murinček – MBUS,
Erika Hrušková – LANKWITZER, ESSPRESO HALA, Erich Pauko,
Eva Václaviková, Kvetinárstvo ASTRID, Kvetinárstvo NATÁLIA,
Kvetinárstvo TULIPÁN, Kvetinárstvo FATIMA, Marian Vojtek – CA,
Potraviny Janka, Vladimír Maslen – PMXnet, PIZZA Kaštieľ,
Grigorič Šamín, Drogéria TETA, p. Pasiarová, Kaderníctvo – Alena Colotková, Angela Meszárošová, VERAPHARM, Bižutéria TINA,
p. Cerovský, LIBRA, Peter Hirjak – ZOJA, Papiernictvo MONA,
p. Kojnoková, Štefan Csornok, Július Legen, Nábytok Šramová,
Ngos van Pharm, Kozmetika – Elenka Račáková, Kozmetika – Erika Stahová, Kaderníctvo – Lenka Ivargová, Ivko Černák,
Janka Radičová, Roman Nemec – EXOTICA, Chemik, VALEA,
Reštaurácia KOCKA, Ján Slatinský – Športbar, Echoviny – Pavel Marko, Pekáreň MIVE, OFF ROAD club – Tisovec, p. Obrtanec,
Železiarstvo BENDA.

ĎAKUJEME!!!

HNÚŠŤANSKÝ HLAS

kultúrno-spoločenský
mesačník obyvateľov
Hnúšťa a okolia

Vydáva Mesto Hnúšťa

Francisciho 74

Redakcia: MsKS

Rumunskej armády 195

981 01 HNÚŠŤA

náklad 400 ks

phone: 047 / 542 23 84

fax: 047 / 542 32 52

email: mksk@hnusta.org

web: www.hnusta.sk

Redakčná rada:

Zodpovedný:

Jaroslav Piliarik

Členovia:

Mgr. Martin Pliešovský

Ing. Anna Tóviková

Mária Kvetková

Hilda Ginisová

Ing. Oľga Maciaková

Mgr. Marta Vargová

Milan Kušpál - fotograf

Redakcia si vyhradzuje
právo upravovať
príspevky.

Nevyžiadané
rukopisy a fotografie
nevraciam.

Neprešlo jazykovou
úpravou.

Tlač: Reality Print
Rimavská Šobota

Registračné číslo MK SR:
EV 3819/09